

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

HGK priopćenje

Split, 28. rujna 2023.

Promocije drugog dana 6. Mediteranskog festivala knjige

Drugi dan Mediteranski festival knjige započeo je jednim od promocijskih vrhunaca MFK, prvi put je u Splitu gostovao jedan od najvažnijih srpskih književnika, publicista i kolumnista **Svetislav Basara**. Njegovu "*Rekapitulaciju*" - roman koji zaključuje trilogiju započetu "*Andrićevom lestvicom užasa*" i NIN-ovom nagradom ovjenčanim "*Kontraendorfinom*". Promotor je bio **Kruno Lokotar**, koji je na početku podsjetio na dosadašnje Basarine susrete s hrvatskom publikom, od Nagrade Željezare Sisak krajem osamdesetih, do objave "*Uklete zemlje*" u biblioteci Feral Tribunea.

"Basara je za srpsku javnost važan zbog više razloga, među ostalim kritikom Vukove reforme", rekao je Lokotar, na što Basara kaže da je krajem osamdesetih u Srbiji vladala histerija pozivanja na Vuka Karadžića, naizgled neobično za komunističku vlast.

"Vukova reforma je temelj srpskog nacionalizma i ideje Srbi svi i svuda, teza koje su kasnije postale dominantne u srpskoj javnosti. No, od njega su gori njegovi sljedbenici, zapisivači i izmišljivači poslovice koji su ogromni uteg na srpskoj kulturi", kaže Basara.

Ovaj srpski književnik je i ugledni kolumnist, nekad u Danasu, danas u Kuriru piše svakodnevnu kolumnu. Također, dva je puta dobio važnu Ninovu nagradu, prvi put za knjigu "*Uspón i pad Parkinsonove bolesti*".

"Rekapitulacija" je završni dio najnovije trilogije koja se, kaže Lokotar, može čitati i neovisno. Tim djelima Basara je još više zašao u političke vode, makar se svojedobno i aktivno angažirao u politici, najviše u Demokratskoj stranci, pa čak bio i veleposlanik na Cipru.

Trilogija je, kaže Lokotar, prepričavanje dijaloga i monologa nekolicine likova, među kojima je i Ivo Andrić.

"Taj sam lik stvorio dijelom po čaršijskim ogovaranjima, dijelom fikcijom. On je katalizator, kao Joker, arhetip čovjeka prilagodljivog svim vremenima, što Andrić i jest bio inače ne bi preživio. No, sve što se nalazi u knjizi ima temelja u stvarnim događajima koje sam doveo do groteske", kaže Basara, koji je u "*Kontraendorfinu*" izmislio hormon koji pokreće narode na Balkanu prema euforiji koja dovede do toga da "pojedu sami sebe".

Usijedio je i prvi putopis na 6. MFK, "*Eldora*" poznatog splitskog jedriličara **Sanija Delića** "*Eldora*", kojeg su uz autora predstavili **Ivo Šćepanović** i **Kruno Lokotar**, te "lik" iz knjige **Šimun**.

"Od djetinjstva sam opčinjen putopisima, i vodio sam dnevnik, vrlo pažljivo bilježio, ali tehnički. U vrijeme COVID-a pregledao sam to sve, i nastala je 'Eldora'", kaže Delić.

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

"Eldora" je inače ime broda kojim je Delić putovao Mediteranom, i opisao to putovanje, od tehničkih podataka o vjetru, vremenu, susretima.

"No, to nije samo putovanje, to je prelazak u drugi svit, kad čovjek napravi sto milja brodom, ulazi se u drugu vremensku dimenziju, jer na moru postoje samo dan i noć, vrijeme i nevrijeme, kad ima ili nema sunca. Čovjek utone u paralelni svijet, odmaknut od zemaljskog, u kojem se ponekad čak javljaju i nepostojeći likovi", kaže Delić.

Sanijev suputnik Šimun kaže da mu je putovanje bilo zadovoljstvo na kojem su se događale različiti problemi, a splitski novinar Ivo Šćepanović rekao je da je "Eldora" neponovljiva, ali se može nazvati i romanom.

"Situacije koje su tamo opisane teško se mogu ponoviti, jer se događaju u određenom trenutku. Da je tu bio netko treći, sve bi opisao drukčije, ali Sani je u knjigu unio sebe, svoje zanimanje za ljude, arheologiju, sve do gastronomije", kaže Šćepanović.

Lokotar je dodao da je ovo knjiga i za "avanturiste s kauča", ali i za učenje o arheologiji, drevnim kulturama, sve do mistike i meteoroloških fenomena. Osim toga, kako kaže Šćepanović, knjiga je istodobno i splitska i svjetska.

"Svi koji su iz Splita žive u arheologiji, ona je stalno oko nas, dio smo svijeta od antike do danas. Mediteran je mjesto na kojem se sve ti isprepliće, i stvara se duh u kojem prepoznajemo jedni druge", kaže Delić.

Kao posljednja, drugog je dana MFK-a ostala promocija dviju zbirki poezije - *Krađa Senka Karuze* i *Istina nedjeljom i drugim danima Katje Grcić*. Predstavila ih je **Irena Delonga**, a oboje autora pročitale je po nekoliko radova.

Karuza je rekao da je njegova nova zbirka poezija o romanima i knjigama koje je u životu pročitao, a ovo mu je treća zbirka, nakon što se etablirao kao pisac kratkih priča. U svijet poezije ušao je tek 2020., preko online radionica u pandemijskoj godini.

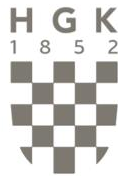
"Želio sam pokazati kako je moguće crpiti inspiraciju iz književnih djela. Zato se zbirka i zove "Krađa", ponudili su svoj svijet meni kao konzumentu, i ja sam ga prenio", rekao je Karuza, dodajući da mu nije bio cilj nametati svoj stav čitateljima koju književnost treba čitati.

"Ovo je moja osobna biblioteka, moj osobni izbor među brojnim knjigama koje sam pročitao i koje sam doživio na svoj način, kao što sam doživio neki svakodnevni događaj", ističe Karuza.

Katja Grcić, pak, po vlastitom priznanju u sebi ima slojevitost u kojoj prema potrebi koju osjeti izabere žanr - poeziju ili dramski tekst.

"Ipak najveću slobodu osjećam kroz poeziju, ona je na margini koja joj omogućava zaigranost i pokretljivost bez granica, za razliku od dramskih tekstova", rekla je. Osim toga, premda je često svrstavaju među angažirane pjesnikinje, ona izbjegava tu kategorizaciju smatrajući da se politički angažman izražava načinom življenja, a ne izvikivanjem parola.

Naravno, Mediteranski festival knjige ne bi bio to što jest da nije programa na kojeg su organizatori posebno ponosni - radionica za učenike osnovnih i srednjih škola iz cijele

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Splitsko-dalmatinske županije. **Jelena Pervan, Renato Baretić, Hrvoje Marko Peruzović, Ivan Marušić i Vesna Bosanac** i u četvrtak su buduće ljubitelje pisane riječi učili pričama, tehnikama pisanja i slikanja, stripu, ali i zdravoj prehrani. Otud se MFK pretvorio u obiteljsko događanje, a iznimno je ohrabrujuće za kulturu čitanja što je prostor u Velikoj dvorani prepun djece koja ushićeno listaju izložene knjige, uz naravno odlično posjećene promocije. To je zalag za budućnost.

-

Ivica Profaca

PR voditelj Mediteranskog festivala knjige

mobitel: 098 9811 800

e-mail: iprofaca@gmail.com

www.mfk.hr